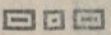

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 24 K. za pol leta 12 kron, za četrt leta 6 K, za 1 mesec 2 kroni. **Posamezna številka stane 30 vinarjev.** Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Nežankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, **Schillerjeva cesta šte. 3.** Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 18 v. za večkrat popust. **Mali oglasi** stanejo pri enkratni objavi 3 K. — Vprašanjem glede inseratov l. dr. je treba priložiti za odgovor dopisnico ali znamko. — Rokopisi se ne vračajo. — Telefon šte. 66.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU **ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.**

Korupcija na Hrvaškem.

Celje, 3. aprila.

Nikdar nismo stali na stališču enostranskega kritiziranja in brezvzročne boja. Tudi je naše načelo, da moramo biti napram svojim bratom v marsičem, kar vidimo pri njih nezdravega, prijenljivi in dobrohotni. Tako smo tudi molčali doslej, dasi smo v bratski nam hrvaški deželi videli marsikaj, kar smo globoko obžalovali in obsojali. Naše slovensko časopisje, esobito ljubljansko, se je zadnje mesce nešteto krat bridko pritoževalo nad postopanjem naših bratov v Hrvatski, ki so — mi smo še vedno prepričani, da je delal to večinoma židovski del hrvaškega prebivalstva — nam Slovencem zapirali vrata svojih bogatih zakladnic na živilih, v velikih množinah pa ista izvažali in vtihotapljali v Nemško Avstrijo, Madžarsko in celo v Italijo, samo zato, ker so se jim tam plačevale naravnost nečuvne svote za uvažana živila. Pohlep po mamoni — to je danes karakteristika, katera označuje velik del naših bratov onstran Sotle.

Zadnje čase pa se godijo tam stvari, ki niso več samo izliv pohlepa po obogatitvi, ampak ki kažejo globoko žalostno črto na značaju poedincev tega naroda, ki jih je pa žal na stotine. In če vidimo, da uganjajo to ne le razni židi, ampak tudi pristni sini hrvaškega naroda od uradnika pa zori do članov vlade, potem je naša dolžnost javno nastopiti z vso odločnostjo proti tem razmeram in dogodkom, ki značijo popolno korupcijo v velikem delu hrvaškega naroda.

Edinstvena država smo, meje so padle. Toda hrvaška vlada je držala sotelsko mejo do trenutka, ko je bila proglašena svobodna trgovina. Gospodarski urad v Celju je imel že davno od beogradske vlade dovoljenje za izvoz prešičev iz Hrvatske v celjski okraj, kjer smo v svrhu aprovizacije nujno rabili. Hrvaška vlada se je postavila nad centralno vlado in ni dovolila prevoza, ampak je zavlačevala zadevo tako dolgo, da je prišla svobodna trgovina.

Takih slučajev poznamo več. Naši bratje onstran Sotle bi nas bili magari mirno pustili poginiti gladi, samo da bi bilo zadoščeno njihovi državopravni, avtonomistični trmi.

Pred menoj leži račun nekega gospodarskega urada na Štajerskem, ki je nakupil v Slavoniji večje množine žita in je blago pustil prepeljati od tam. In v tem računu čitamo:

skladiščnik v Putincih dobil	K 20—
post. načel. „ „	„ 200—
žel. uradnik v „ „	„ 200—
post. načel. v Kukojevcih „ „	„ 500—
skladiščnik v „ „	„ 40—
vlakovodja „ „	„ 200—
uradnik „ „	„ 100—
post. načel. v Martincih „ „	„ 150—
skladiščnik v „ „	„ 20—
vlakovodja Arnold za dovoz in odvoz dobil	„ 400—
uradnik v Mitrovici dobil	„ 200—
post. načel. v Mitrovici dobil	„ 150—
štedionica za školsku mladež	„ 200—
vlakovodja za Martince „ „	„ 100—

Z začudenjem sem vprašal pristojno mesto, zakaj vse to. Odgovor

je bil: moralo se je dati, ker sicer ni bilo na razpolago ne strojev, ne olja, ne drugih priprav za nadaljni prevoz; ko pa se je pokazal denar, je takoj bilo vse na razpolago. — Pa na vsaki postaji? — Na vsaki postaji. — In čemu je dobila štedionica za školsku mladež 200 K? — Tam smo imeli vložen svoj denar. Načelnik nam ga ni hotel drugače izročiti nego da smo na tak način »mazali«.

Tako si torej pustijo na Hrvaškem plačevati izpolnjevanje svoje narodne in državljanske, predvsem pa uradne dolžnosti. In posledica za nas? Že zgorajšnji mali račun kaže, da se je dotična pošiljatev žita podražila za več tisoč kron, da se je s tem zvišala samoobsebi umevno tudi cena moki iz tega žita.

Še en slučaj: Zadruga Zveza v Celju je kupila v Slavoniji krompir. Blago je naloženo in se vozi. V neki postaji zastane in stoji že 5 dni. Na telefonično vprašanje, zakaj blago stoji in ne gre dalje, se glasi odgovor: treba je »mazati«. — Koliko pa hočete imeti? — To morate vi sami določiti.

In zopet je šlo par tisoč kron, da se je gospodu uradniku v X. »namazalo« — in blago je šlo srečno naprej. Do katere postaje, bog ve, in bogve, kolikokrat je trebalo še »mazati«, da je prišlo blago na mesto.

Tretji slučaj: Vlak z več stotinami potnikov stoji v postaji M. na Hrvaškem. Stoji eno, dve uri — in nihče ne ve zakaj. Postajenačelnik pa stoji ob strani z nekim Židom in se pogaja z njim za 2 vagona, katera bi rad imel Žid na razpolago. Zediniti pa se ne moreta glede »mazanja«. Žid premalo ponuja. In tako je vlak stal tri ure na postaji in se za toliko zakasnil, ker je gospod načelnik moral voditi diplomatska pogajanja glede »mazanja«.

Ali naj navajamo še več slučajev? Ne, — gnusi se nam. To ni več trgovina, to ni več špekulacija, to je umazano izrabljanje, to je korupcija najnižje vrste.

V takih razmerah se ozračje napolnjuje s strupenimi plini boljševizma. In če ne bodo merodajni krogi na Hrvaškem z železno roko vnes posegli in brezobzirno zatrli smrad, ki se širi v ozračju lepe dežele, bodo nekega dneva brez obrambe stali napram razmeram, ki jim bodo zrasle čez glavo ter strmoglavile v brezno nesreče nje in celo deželo. Da bomo trpeli z njimi obenem mi Slovenci, je jasno in gotovo. Zato dvigamo svoj glas in kličemo odločujočim činiteljem v sosedni deželi: zatrite korupcijo, da ne upropastite celega naroda!

Milan Pribičević in — jugoslovanski kmet.

Bivši polkovnik Milan Pribičević je te dni v razgovoru z dopisnikom „Juga“ izjavil med drugim:

Ne smemo govoriti našemu kmetu samo o narodnem edinstvu, kraljestvu, republiki, centralizmu, o avtonomiji in decentralizaciji, ker so mu ti pojmi državnega življenja manj važni in razumljivi. On razume pravo demokracijo v obliki, v kateri se ona tudi besedno javlja, v praktični razdelitvi zemljišč, v boljšem, kulturnejšem in naprednej-

šem življenju kmeta v vseh pravicah. Pri nas je 50% kmetov. Kako moremo imeti srečno Jugoslavijo, če ne preporodimo življenja svojega kmeta? V tem vprašanju leži glavni problem naše mlade države. Predvsem je pa potrebna organizacija. Naš kmet posluša danes razne boljševiške agitatorje, ne zato, ker bi bil sam njihov pripadnik, ampak zato, ker mu kdo drug ne zna ali noče govoriti enako ali o onem, o čemur govore ti agitatorji. Za socializem v našem kmetijstvu ni korēna, ker je naš kmet najodločnejši nasprotnik komunističnega pojmovanja lastnine, katerega odobravajo boljševiki. Naš kmet hoče zemljo, ali hoče samo svojo lastno zemljo, katera pomeni zanj svet, njegovo kraljestvo. Ta agitacija ne more imeti trajnega in resnega uspeha, ker tem agitatorjem ni do resne in organizirane rešitve kmečkega problema. Oni nimajo pred očmi posebnega sestava tega problema, ampak žive od nezadovoljstva in nestrpnosti.

Moj ideal je moderna demokratska Jugoslavija z ravnopravnim in popolnoma osiguranim delavstvom, brez velikih kapitalistov, z moško in žensko inteligenco, ki sledi zapadni moderni kulturi, spominjajoč se vsak čas, da je bogastvo in glavna moč našega naroda v kmetijstvu. Srbski kmet je glavno orožje, ki je osvobodilo Srbijo, in jugoslovanski kmet je glavno bogastvo nove države. Jugoslovanska demokracija, podpirajoč in dvigajoč kmetijstvo, zida za svoje pleme jugoslovansko »Ameriko«. Kmet je dajal dosedaj in bo dajal v bodoče ministre in pesnike, slikarje in trgovce. Naša vseučilišča niso od darov milijonarjev, temveč so zidana od dela žuljevih rok našega kmeta. Katero vprašanje naj bi bilo bližje našemu »gosposkemu« srcu če ne njegovo?

POLITIČNE VESTI.

Iz Narodnega predstavništva. V seji 2. tm. je vložil Slovenec dr. Lovrenčič interpelacijo zaradi italijanskega preganjanja slovenskega prebivalstva na Goriškem, dalmatinski poslanec Biankini pa zaradi odpravljanja našega prebivalstva iz zasedenega ozemlja v Italijo. Nato je bila sprejeta kreditna predloga fin. ministra za april obenem s predlogom istega ministra, naj se vladi dovoli kredit 130 milijonov tudi za maj, če ne bi bilo mogoče prej sprejeti rednega proračuna. — Dne 3. tm. je bila tajna seja, v kateri je min. predsednik Protić poročal o pogajanjih s socialisti in Narodnim klubom zaradi vstopa v vlado in zakaj so se pogajanja razbila.

Demokratski klub se je v svoji seji 2. tm. bavil s političnim položajem in z nalogo, katero je prevzel njegov član dr. Poljak kot minister za agrarno reformo. Klub zahteva čim najhitrejšo in najugodnejšo pospešitev rešitve te reforme.

Tudi opozicija za obrambo narodnega in državnega edinstva. „Slovenec“ se poroča iz Beograda, da vse stranke, tudi opozicija, stoje na stališču, da se mora varovati narodno in državno edinstvo. Opozicija vladi ne bo delala ovir in ji bo dovolila vse državne potrebščine.

Kaj bo s Prekmurjem? Iz Ženevé je prišlo 1. tm. poročilo, da teritorialna komisija mirovne konference spočetka ni bila za to, da bi Prekmurje

pripadlo Jugoslaviji. Pozneje pa ji je bila predložena natančna etnografska meja napram Madžarski. Odločitev še ni padla.

Italijani priredili ljudsko glasovanje v zasedenem ozemlju? Ljubljanski „Večerni List“ poroča, da ljudje, ki prihajajo iz zasedenega ozemlja, pripovedujejo, da je italijanska vlada na Goriškem ter v nekaterih krajih zasedene Kranjske in Trsta pričela z ljudskim glasovanjem za pripadnost k Jugoslaviji ali Italiji. Dozdajni uspeh je za Lahe neugoden. Še celo mnogo Lahov glasuje za Jugoslavijo.

Spletke bivšega črnogorskega kralja Nikite. Iz Pariza poročajo, da daje bivši črnogorski kralj Nikita širiti po Francoski in v Švici spomenico, v kateri v 14 točkah laže o srbskih grozovitostih v Črni gori. Bivši črnogorski minister objavlja sedaj v listu „Žurnal de Deba“ izjavo, v kateri protestira proti Nikitinim klevetam napram Srbiji in izjavlja, da je vsa Črna Gora prostovoljno in navdušeno izrazila svoje ujedinjenje z Jugoslavijo.

Pašič zapustil Pariz? Iz Berna je prišlo 2. tm. poročilo, da je Pašič zaradi ogrskih dogodkov zapustil Pariz in se odpeljal v Beograd.

Novo italijanske spletke. Iz Pariza poročajo, da so jeli Italijani na nov način spletkariti proti jugoslovanskim zahtevam na Koroškem. Sedaj proglašajo, da spadata Celovec in Beljak pod območje Adrije in se raditega sme to vprašanje rešiti le skupno z jadranskim problemom in se ne sme smatrati za izključno zahtevo napram Nemški Avstriji.

Za čehoslovaškega poslanika v Beogradu je imenovan poslanec Kalina, član narodno-socialne stranke.

V Dalmaciji nadaljujejo Lahi svoja nasilstva. V Kistanjih pri Zadru so dale italijanske oblasti sneti vse napise s cirilico in jih namestiti z italijanskimi. Duhovnikom so zapovedali pridigati v laškem jeziku. Vse listine o ljudskem glasovanju za Jugoslavijo so Lahi zaplenili in uničili.

Česke meje. Glasom poročila iz Pariza z dne 3. tm. so bile na mirovni konferenci dne 2. tm. končno določene meje čehoslovaške države in bodo prihodnje dni objavljene.

Na Poljskem je ministerski svet nad vsem ozemljem kongresne Poljske proglasil obsedno stanje.

V Nemčiji se zopet širi stavkarsko gibanje. V ruhrskem ozemlju stavka skoro pol milijona mož.

Na Ogrsko pošlje svet četvorice v smislu svojega sklepa z dne 2. tm. generala Smutsa, da preišče probleme, ki so nastali vsled premirja in v kojih hoče vrhovni svet natančnih informacij. — Madžarske čete so začele napadati čehoslovaške čete.

Izgon Habsburžanov in rodbine Bourbon-Parma iz Nemške Avstrije je sklenila nemško-avstrijska narodna skupščina.

Italija. Socijalistična stranka je poglasila soglasje z ruskimi boljševiki. Časopisi (ne italijanski, ampak izven Italije) poročajo 2. t. m. o velikih izgredih v italijanskih mestih Genovi, Milanu in Novari. Prišlo je do spopadov in streljanja. Socijalističnega spreveda v Milanu se je udeležilo 60.000 delavcev.

Rusija. Ljening je v svojem zadnjem govoru v Petrogradu izjavil, da je položaj glede prehrane Rusije obupen.

— Tako torej izgleda v boljševškem paradižu, ki je vzor slovenskim socialistom!

MARIBORSKE NOVICE

(Od našega poročevalca)

Na čast francoski misli, ki jo ta zastopa častnik general. štaba dr. g. Reverdy, so v pondeljek večer priredili tukajšnji Slovenci v hotelu Meran sprejemni večer. Zastopani so bili predstavniki vojaških in civilnih oblasti, ter sploh vseh stanov. Cerkveno oblast je zastopal knezoškof dr. Napotnik. Da je bil pri tej priliki v častnem številu zastopan tudi cvet narodnega ženstva, je samoobsebi umevno. Manj umevna pa je govorica, da je lastnik tega hotela, znani Friedel, prejšnji večer Slovence — vsaj moralčno — vrgel ven, češ, če hočejo govoriti slovensko, naj gredo v Narodni dom. Slovenski gostje so namreč zahtevali v slovenskem jeziku jedilo, toda natakara in Friedel nista hotela razumeti. Vsekakor je splošno začudenje, če takorekoč izbrani cvet (elita) Slovencev za take prireditve nima primernejega prostora, kakor ravno v hotelu Meran.

Italijanska komisija, adijo! Prvi viden uspeh nedeljskega obiska angleške in francoske komisije (iz Ljubljane) v Mariboru se je pokazal, ko je takozvana italijanska komisija pričela se pripravljati na odhod. Danes (v sredo) se gospoda odpelje proti Dunaju. Za njimi bodo jokali le Nemci, še huje pa — Nemke. Koliko zla je ta komisija tu obrodila, o tem se bo dalo še le po odhodu jasneje govoriti. Mem tem pa: adijo!

Velika železniška nesreča preprečena. V torek pop. se je peljal neki posestnik iz Ruš po Tržaški cesti mimo rezervne bolnice v Maribor. Za njim pride nek avtomobil, pred katerim so se konji splašili. V trenutku ko konja zdirjata v divjem skoku proti železniškemu prelazu, se zapro zatvornice in po progi prihaja tudi že stroj. Konja skočita z vozom vred preko železniške ograje, zdivjata še preko obeh tirov. Skušala sta še drugo (onostransko) ograjo podreti, toda zapletla sta se z nogami med žično omrežje in padla med podrto ograjo. V istem hipu pa je ravno po tej ograji najbližje stoječemu tiru privozil železniški stroj, ki pa se je v kritičnem trenutku tik voza ozir. konjev vstavil. Sekundo pozneje, pa bi bilo vničeno vse, 3 ljudje na vozu in oba konja. Tako pa se niti konjem ni veliko zgodilo. Polomljeni pa sta obe železniški ograji.

Vse šolstvo v mariborskem okraju je višji šolski svet v Ljubljani preustroji v popolnoma slovensko, tako nemško kakor utrakvistično.

Sumljivega begunca je 31. sušca izročila vojaška oblast v Mariboru tamošnji policiji, nekega Franca Baršija, ki so ga prijeli v Radgoni. Legitimiral se je z izkaznico čehoslovaške vojske kot nadporočnik in zatrjeval, da je bil kot častnik v Budimpešti, ter da je pobegnil pred napadi boljševikov. Imel je namen, odpotovati na Čehoslovaško. Njegovo obnašanje pa je zbudilo sum, da so njegove navedbe neresnične, vsled česar so ga pridržali v zaporu.

Aretirana sumljiva oseba. Dne 31. sušca so v Špilju v vlaku aretirali Jaroslava Kalkusa, nameščenca v upravi grofa Bombellesa v Vinici. Našli so pri njem razna v Nemško Avstrijo naslovljena pisma, ki jih je nameraval vtihotapiti čez mejo. Vsled sumljivega obnašanja so ga zaprli.

Mlado tatinsko družbo so izsledili 31. sušca v Mariboru. Kradla je živila iz transportov za mestno aprovizacijo. Tatovi so povečini iz Karčovine,

14 do 18 let stari, vmes tudi nekaj deklet.

CELJSKE NOVICE.

Skupna seja odbora Podružnice Splošnega slovenskega ženskega društva v Celju in Podružnice CMD v Celju se vrši v nedeljo 6. tm. ob 10 uri 30 min. dop. v mali dvorani Narodnega Doma v Celju. Velevažna narodna zadeva. — Ela d. Kalanova, predsednica.

Mestno gledališče v Celju. Z ozirom na dobrodelni namen dijaških predstav v tuk. gledališču v nedeljo in v sredo, se napovedana ponovitev igre »Dobri sodnik« danes zvečer ne vrši. Dramatično društvo.

Dijaški kuhinji v Celju je darovala gospa Tilka Supanc, veletrgovčeva soproga v Rogatcu, velik zaboj jajc. Da bi našla mnogo posnemovalcev!

»Deseti brat.« Celjsko dijaštvo priredi v nedeljo 6. aprila ob pol 4. uri in v sredo ob pol 8. uri ljudsko igro »Deseti brat« v Mestnem gledališču v Celju v prid Dijaški kuhinji.

Vojni invalidi. Pisal sem že svoj čas o organizaciji invalidov. Dozdaj se jih je žal le malo zanimalo zanj, ako-ravno bi bila marsikomu zelo koristna. Nemci imajo že skoro povsod invalidna društva. Tudi nam je treba sestanka, skupnega pogovora o pokojnini in mnogih drugih vprašanjih. K organizaciji vas vabi — brivec v Rotovski ulici.

Celjskemu dopisniku »Napreja« se je očitno razpočil žolč. Zaradi konstatiranja dejstva, da se pojavlja med vojaštvom z gotove strani boljše viška agitacija (upamo, da tudi sodrug dopisnik razlikuje med socializmom in boljševizmom!), se je izlil ta žolč v »Napreju« na našega urednika, katerega pa to prav nič ne razburja in bo imel še znanprej ravno tako mirno spanje ko doslej. S tistim strašnim gradivom, ki ga imate nakupičnega, sodrug dopisnik, pa le mirno na dan. Prepričani smo, da bo naše spanje tudi potem še prav — mirno. Zelo moti se pa sodrug dopisnik, če misli, da se bomo prerekali z njim. Naša pot v boju proti vsem škodljivcem naroda in države naše je ravna. Če se pa cenjeni sodrugi identificirajo z boljševizmi fantasti, svobodno jim, vsaj tem bolj vemo, pri čem da smo.

Iz Gaberja. Občni zbor pros. gasilnega društva za Gaberje minulo nedeljo pri Plevčaku je bil zelo živahno obiskan ter se zahvaljujemo g. načelniku gasilske župe, tov. dr. Bergmanu, za njegov navdušen govor, pa tudi zastopniku občine Okolica Celje ter vsem gasilcem. — Odbor.

»Dobri sodnik«. Duhovito in efektivno to burko, bolje rečeno satiro, so nam predložili minolo sredo vrli diletante našega Dramatičnega društva v Celju. Odkrito povemo, da so nas tokrat iznenadili. Zdi se nam, da s tako dovršenostjo naši igralci še niso nastopili v nobeni igri v tekoči sezoni. Da je občinstvo bilo popolnoma zadovoljeno, je dokazal aplavz koncem vsakega, posebej koncem zadnjega dejanja. Odkrito moramo povedati, da nismo našli prav nobenega razločka med nastopom naših diletantov ta večer in onim poklicnih igralcev iz Ljubljane pred nekaj tedni, nasprotno še več temperamenta in več plastike. Upamo, da nas iznenadijo v kratkem zopet z novo prireditvijo, saj je občinstvo — kakor je zopet pokazalo polno gledališče — naravnost žejno kulturnega užitka. Razmah našega kulturnega in družabnega življenja v Celju izza naše osvoboje je naravnost ogromen. Da je vrlo Dramatično društvo k temu izredno mnogo pripomoglo, mu štejemo v posebno zaslugo.

Dvokolesni voz ukraden je bil v noči od 30. na 31. sušca Francu Kalanu iz Celja iz voznega podstrešja hotela pri Zamorcu. O tatu še ni sledu. Za velikega trgovca, uradnika itd. se je izdajal neki Janez Rodušek, doma s Ptujске gore, ki hodi brez posla po Celju; policija ga je prijela. Zaradi nošnje vojaškega samokresa je plačal 30 K globe.

Vagon krme zgorel je 1. tm. na celjskem kolodvoru. Bil je last g. Petra Majdiča.

Otroke izgubila je neka Ogrinc, doma iz Kalobja. Bila je na Westfalskem, odkoder so jo pred nekaj dnevi z otroci vred odposlali. Dne 31. sušca je prišel vlak v Linc; Ogrinc je izstopila, da bi prinesla vode; nazaj grede je pa vlak zgrešila in oba otroka, 10-letna Marija in 6-letni Franc sta se s prtljago vred odpeljala neznano kam naprej.

Izgubil se je 12-letni Ivan Reberšek iz Hrastnika. Dne 3. so ga šolski otroci v Celju pripeljali na redarski urad, ki jo obvestil stariše.

Okrađena je bila 21. tm. 24-letna Neža Guček v Gaberjih. Neznaneec ji je odnesel ročno torbo z nekaj denarju in krušnimi izkaznicami.

Izpred celjske porote.

Celje, 3 aprila.

Obtoženi: 28-letni Jože Frijavž, rudar v Bukovlju, Franc Fijavž, 24-letni tov. delavec istotam; Ignac Ross, 27-letni rudar v Skomarjih; 25-letni Friderik Germ, pos. sin v Bezini; Mat. Brečko, 23-letni pos. sin v Bukovljah. (vsi iz konjiškega okraja). Dne 6. jan. t. zvečer so vdrl v Jeršičevo hišo v Skomru, kjer so že vsi spali. Napadli so gospodarja s puško, ki se je pa ubranil, in ko mu je prišel na pomoč še sin Filip, je oče skočil po samokres. Končno se je posrečilo, roparje izriniti iz hiše na lopo. Odtam pa je eden iz puške vstrelil in zadel gospodinjo Marijo Jeršič, ki je kmalu izdihnila. Roparji so nato odšli, ne da bi se jim bilo posrečilo kaj odnesti. Podali pa so se takoj k sosedu Švabu, vdrl v hišo, vrgli gospodarja na tla in odnesli 4040 K denarja ter 2 hranilni knjižici po 600 in 2000 K. Denar so si razdelili. Jožef Fijavž, ki je ustrelil Marijo Jeršič, je obsojen na 10, Franc Fijavž na 5, Ignac Ross na 6, Friderik Germ na 7 in Matija Brečko na 7 let težke ječe.

DNEVNE NOVICE.

Nemškutarski sodnik, ki ne opravlja nobene službe, pa dobiva od naše države plačo. Nezaslišano! Iz Rogatca nam javljajo, da se nahaja sodnik dr. Pavliček še vedno tam na »dopustu« ozir. »letovišču«. Takoj po prevratu smo mislili, da bo sam tako pameten ter odšel med svoje bratce, ki jih tako ljubi. Kot sodnik je bil seve v Rogatcu nemogoč, ker je zakrivil take in toliko grehov proti slovenskemu prebivalstvu, da je moral zginiti. Dan je bil na razpolago menda okrožnemu sodišču v Celju. Že peti mesec vleče od naše državo plačo, pa ne dela ničesar. Pohajkuje po Rogatcu, kjer mu v toplem gnezdu dobro, prav dobro gre, ter se smeje v pest naši justični upravi, ki ga za brezdele plačuje. — Če ga res rabijo v službi, naj se ga da h kakšni sodniji daleč proč iz zelene Štajerske, kjer naj dela. Slovenski sodnik mora delati povsod za dva, nemškutar pa ima plačo in uživa brezdele. Če pri takih razmerah človeku ne vzkipi jeza, je res čudno. Od justične uprave v Ljubljani zahtevamo, da nemudoma tega moža žalostnega spomina spravi iz Rogatca!

Že danes lahko povemo, da bi si sicer pomagali sami ter bi nastal vihar, ki ga bodo na merodajnih mestih morali upoštevati, če mirnih nasvetov niso hoteli.

Nov denar dobimo glasom poročila beogradske »Epohe« koncem julija.

Les za obrtnike na Štajerskem. Vodstvo stvarne demobilizacije razglašja, da se nahaja na Gačnici pri Rimskih Toplicah večja množina raznega rezanega lesa, katerega hoče vodstvo stvarne demobilizacije oddati naprej obrtnikom na Spodnjem Štajerskem, ki rabijo les za lastne obrtne namene. Ta les se bo zaračunaval po vodilni ceni od 15. junija 1918, da pride po zmernih cenah v roke porabnikom, ki se morajo zavezati, da bodo tudi pri svojih izdelkih iz tega lesa uvaževali ceno, za katero so les prejeli. Prošnje za ta les naj se uložijo na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22 najkasneje do 12. aprila t. l.; na poznejše prošnje se ne bo več oziralo. Za odpravo lesa in stroške bo moral skrbeti vsak sam. Kupno svoto bo moral vsak kupec položiti, predno odpelje les.

Ilirska banka zvišuje delniško glavnico od 1 na 2 milijona kron.

Maksimalna cena za sladkor je v smislu odredbe ministra za trgovino in indstrio 4'50 K.

Jugoslovanska banka s kapitalom 50 milijonov dolarjev se je osnovala v Ameriki. Sedež bo ali v Njujorku ali Čikagu, podružnica pa v Beogradu.

45 vagonov izgnancev, večinoma železničarjev, ki so jih Lahji z družinami vred izgnali iz zasedenega ozemlja, je 1. t. m. dospelo v Ljubljano. Njihovo stnje je skrajno žalostno. Pravijo, da gredo raje v pekel, kakor bi še nadalje živeli v laški sužnosti.

Dva francoska profesorja sta prišla te dni v Ljubljano, poslana od francoskega naučnega ministra sporazumno z ministrom za nauk v Beogradu, ki bosta kot pomožna srednjošolska učitelja pomagala pri pouku francoščine na vseh ljubljanskih srednjih šolah.

Erzovjavni promet s Čehoslovaško je od 1. tm. naprej zopet dovoljen. Pristojbina za besedo znaša 15 v, najmanjša pristojbina je 2'50 K.

Ubožna akcija se vsled težavnega položaja revnih slojev in srednjega stanu po odredbi deželne vlade v Ljubljani zopet reaktivira po vseh večjih konzumnih središčih. Dovoljeni so v to svrhu posebni krediti.

O strašnem navijanju davčnega vijaka potom naših davčnih oblasti dobivamo poročila iz raznih krajev. Čujemo, da se to navijanje izvršuje na izrecno željo finančnega ravnateljstva v Ljubljani. Nič ne rečemo, če se navija pri ljudeh, ki so si med vojno napravili premoženje. Da pa se dela isto tudi pri revežih, nam ne gre v glavo. Skrajni čas je, da se za celo državo napravi nov, pravičen davčni zakon.

Izvoz živčja iz Zagreba je v smislu naredbe zagreškega magistrata prepovedan.

Zaslужni vojni križec je italijanski kralj podelil regentu Aleksandru Karagjorgjeviču. Kakšna velika milost! Naj nam da rajši vse kraje, ki jih hoče pohrustati, pa nas lahko pusti z vsemi zaslužnimi križci v miru!

Jesenške plavže nameravajo glasom poročila »Jugoslavije« kupiti Italijani od tamošnjih nemških podjetnikov. Upamo, da bo naša deželna vlada to nakano preprečila.

Profesor dr. Fran Ilešič je imenovan za rednega profesorja na slovenski stolici vseučilišča v Zagrebu.

Za jugoslovanske železničarje je 2. tm. posredoval minister dr. Kramer pri min. predsedniku Protiču, ki je

objubil takojšnjo ugodno rešitev železničarskih zahtev.

Zlorabo izvoznice za živila je zasledil trgovinski minister Ribarac ter namerava suspendirati vse dozdaj izdane izvoznice. Baje so zapleteni v afero tudi nekateri poslanci.

Nacionaliziranje naše zemlje in podjetij na njej napreduje zelo vidno. Našo narodno vlado vodi pri tem misel: tujemu gospodstvu na naši zemlji mora biti konec; najti se mora način, da se postavi pod kontrolo tuji kapital, da dela za interese naše domovine in našega delavca, kmeta in meščana. Prva vladna naredba v tej smeri je bila izreka nadzorstva nad podjetji in zemljišči. Celo vrsto velikih podjetij je vlada tekom treh mesecev postavila pod nadzorstvo (kopitarno v Sevnici, steklarne v Zagorju, Hrastniku in Straži, tovarno Koblitschek v Poljčanah, kemično tovarno v Hrastniku, usnjarno Lamitsch v Konjicah, trboveljske rudnike, razne nemške denarne zavode), dalje zemljišča in podjetja Schulvereina in Südmarke, veleposestva (Vardovo v Ljutomeru, Auerspergovo v Kočevju, Mosconovo v Pišecah, Orničovo v Ptuj, Hoschelovo na Planini, Fränkelovo v Sevnici, Windischgraetzovo v Konjicah in Rogatcu, Attemsovo v Brežicah itd.). Seveda so vse to šele začetni koraki. Od take resne in pametne ureditve bo imel sčasoma koristi ves narod; nikdar pa bi je ne imel, če bi se pri nas kakor na Ruskem začelo od boljševikov pleniti, ropati in potem izropano — deliti.

Kaj bo z imetjem Habsburžanov?

V seji nemško-avstrijske narodne skupščine 2. tm. je državni tajnik dr. Bauer razpravljal o protestu poslanikov narodnih držav proti zakonu, da preide dvorno erarno imetje Habsburžanov v državno last Nemške Avstrije (glej brzojavko v zadnji „Novi Dobi“). Dejal je: Ne nameravamo odtegniti tega imetja skupni likvidaciji, zahtevati pa moramo, da prevzamejo druge narodne države ne samo aktivne, temveč tudi pasive. Pripravljeni smo, v tem vprašanju podvreči se izreku razsodišča, ki bi bilo sestavljeno po načelu haške konvencije. — Malo jih je torej vendarle sram!

Tako je prav! Vlada je odtegnila privilegij nadaljnjega delovanja v ozemlju SHS svoječasnno od Madžarov ustanovljeni zemaljski banki za Bosno in Hercegovino ter privilegirani komercialni in agrarni banki za isto ozemlje. Obe banki sta z madžarskim kapitalom na brezobziren način zlorabljali svoj privilegij v škodo jugoslovanskega prebivalstva.

Slovenski umetnici, gospa Pavla Lovšetova in gdč. Dana Koblerjeva, sta priredili v Beogradu krasno uspeli koncert. Od prestolonaslednika sta odlikovani z redom Sv. Save.

Proti veriženikom. Vlada je dala podrejenim oblastim strog ukaz, da zasledujejo zakotno, od neupravičencev izvrševano trgovino, strogo kaznujejo prestopke obrtnega reda in v vsakem slučaju veriženja in draženja blago zaplenijo.

Na dopust pošlje vlada, kakor poroča beogradska „Pravda“, vse vojake od 38. do 40. leta.

IZ JUGOSLOVANSKE DEMOKRATSKE STRANKE.

Občni zbor krajevne organizacije JDS za Celje in okolico se je vršil 3. t. m. ob lepi udeležbi. Dr. Kalan je podal poročilo o zunanjem in notranjem političnem položaju, V. Spindler pa tajniško poročilo. Zbor se je izrekel soglasno za oficijelno kandidatno listo v izvrševalni odbor JDS. V krajevni odbor pa so bili voljeni: predsednik dr. E. Kalan, namestnik Ivan Prekoršek, tajnik V. Spindler, blagajnik Nace Založnik, odborniki: F. Mravljak, dr. Ant. Božič, dr. Gv. Sernec, Ant. Kolenc, Ivan Rebek, Vinko Kukovec, Gustav Simončič, Fr. Voglar; preglednika: Ed. Rudolf, Jos. Smertnik. — Sklenilo se je, da se sestavi poseben ženski odsek, katerega članice bodo imele enako pravico kakor člani odbora. — Sklenilo se je tudi ustanoviti v svrhu poglobljenja organizacije politično-izobraževalni klub.

Iz Hrastnika. JDS krajevna organizacija za Hrastnik Dol imela je predzadnjo nedeljo svoj občni zbor, da opravi volitve v izvrševalni odbor JDS. Zbor, ki se je vršil v hrastniški šoli in ki ga je vodil in otvoril predsednik organizacije g. ravnatelj Gnus, je bil zelo obiskan. Med zborovanjem prišel je kot zastopnik JDS g. poverjenik dr. Ravnihar, burno pozdravljen od zborovalcev. Po izvršenih volitvah poprijel je besedo g. dr. Ravnihar ter v prekrasnem govoru pojasnjeval žalostno zgodovino suženjstva našega tlačnega naroda, ki je iz sto- in stoletne borbe izšel kot zmagovalac, kot prost solastnik svobodne kraljevine SHS. Pridobljeno svobodo si moramo utrditi z neumornim delom za svojo državo, katero delo vršimo najbolje v JDS, kot resnično državotvorni stranki. Načela demokratske stranke ima vsak Slovenec zapisana v svojem srcu, vsaj je naš narod skozinsko demokratski. Soc. demokratje kršijo premirje med strankami z nečuvenim terorjem in nasilstvi. Terorizem pa ubije navadno tisto stranko, ki ga vporablja. Zgled za to nam je, razsulo Šušteršičeve stranke. Živahno pritrjevanje je spremljalo dr. Ravniharjev govor, njemu pa so prirejali zborovalci glasne ovacije. Tekom zborovanja pristopilo je 28 novih članov, tako da jih šteje organizacija po 3 tedenskem obstoju že mnogo nad sto. Za te lepe vspuhe se moramo v prvi vrsti zahvaliti vrlemu narodnemu ženstvu.

NARODNO-SOCIJALNA ZVEZA.

Narodno-Socijalna Zveza je dosegla minolo nedeljo v Sevnici za delavce tamošnje kopitarne lep uspeh. Zahteve delavcev so prodrle na celi črti. Podružnica Narodno-Socijalne Zveze ima tam blizu 200 članov.

Književnost.

Izašao je iz štampe očjuški dvo-broj „Plamena“, polumesečnika za sve kulturne probleme, koji pokrenuše Cesarec i Krleža početkom ove godine.

„Plamen“, polumesečnik za sve kulturne probleme izlazi svakog 1. i 15. u mesecu u Zagrebu, Ilica 7. a stoji po broju 2 krune. — Polugodišnja pretplata 20 kruna.

Zadnja poročila

Ljubljanska vlada skliče odposlance vseh treh strank k posvetovanju.

LDU Ljubljana, 4. aprila. Iz poučnega vira izvemo, da namerava vlada po Vel. noči poslance vseh treh slovenskih strank sklicati v Ljubljano na daljše zborovanje.

Medzavezniška komisija v Ljubljani.

LDU Ljubljana, 4. aprila. Izvršujoč sklep ententne komisije z dne 29. sušca so včeraj bili deželni vladi za Slovenijo predstavljeni angleški, francoski, italijanski in srbski člani nove medzavezniške komisije v Ljubljani. Predstavili so se tudi poveljstvu dravske divizije.

Nov šolski zakon na Češkem.

LDU, Praga, 4. apr. (ČTU). V včerajšnji seji narodne skupščine je bil sprejet predlog poslanca Sokola, da se izda zakon glede ljudskih šol v tem smislu, naj se v vsakem kraju, kjer je najmanj 40 šoloobveznih otrok, osnuje češka šola.

Madžari si žele Čehe v Budimpešto.

LDU, Bratislava, 4. apr. (ČTU). Včeraj je prišla sem deputacija bivših ogrskih poslancev, katerih imena se iz utemeljenih razlogov ne morejo objaviti. Prosili so v imenu madžarskih krogov, naj čehoslovaške čete zasedejo Budimpešto. Oni vidijo stvarno rešitev edino le v disciplinirani čehoslovaški vojski. Prebivalstvo Budimpešte gleda z grozo v prepad, v kateri ga tirajo boljševiki.

Čete zaveznikov na poti na Ogrsko.

LDU, Amsterdam, 3. aprila. Amerikanski listi poročajo, da so se izkrcale cele zaveznikov na potu na Ogrsko v Konstanci.

Kdaj bo gotov predhodni mir?

LDU, Pariz, 3. aprila. Franc. minister Pichon je izjavil, da bo po njegovem mnenju predhodni (preliminarni) mir gotov že pred Veliko nočjo.

Čehi ne bodo intervenirali na Ogrskem. — Za omejitve udeležbe vojakov na shodih.

LDU Praga, 4. apr. V včerajšnji seji brambnega odseka narodne skupščine je izjavil generalni nadzornik čehoslovaških čet dr. Scheiner, da ni misliti na češko intervencijo na Ogrskem. Omejiti se mora na obvarovanje integritete in mirnega razvoja čehoslovaške države. — Daljnji predmet razprave je bilo vprašanje, ali se naj vojaštvo udeležuje javnega življenja ali ne. Odsek je sklenil predlagati ustavnemu odseku z ozirom na splošni interes, naj se omeji udeležba vojakov na javnih shodih.

Italijani se izkrkali v Mali Aziji.

LDU, Berlin, 4. aprila (ČTU) poroča iz Basla: Agencija Stefani javlja, da sta se 19. sušca 2 italijanski stotniki mornarjev izkrkali Adaliji v Mali Aziji in zasedli mesto. Prebivalstvo jih je navdušeno pozdravljalo. Mesto je brez vrednosti, če Italija ne dobi ozadja. „Žornale d' Italia“ pravi, da pomeni Adalija izhodišče za precejšnje italijanske zahteve v Mali Aziji.

Čitajte! Ravno kar je izšla knjižica Dr. B. Derč:

388 4-4

Dojenček, njega negovanje in prehrana.

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otročje bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3.—, s poštnino K 3'30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju.

Karl Marš

urar

Gosposka ulica št. 6

sprejema vsa v to stroko spadajoča dela. 31 52-13

Narodno zdravje.

Edina za dojenčka prikladna hrana je materino mleko.

(Iz knjige dr. Derča: »Dojenček, njega negovanje in prehrana«.)

Ona mati, ki otroka sama ne doji, je grobokop zdravju in življenju svojega otroka! Kje v naravi mej zverjajo se dobi mati, ki bi ne dojila? Katero materino telo, ki je imelo moč, da je ustvarilo otroka iz dveh mikroskopičnih stanic, da ga je 9 dolgih mesecev razvijalo, da ga je s silnim naporom in velikimi bolečinami spravilo na svet, naj bi ne imelo moči pridelavati še tisto malo množine hrane, ki jo otrok potrebuje? In resnično! Vsaka mati lahko doji če ne dolgo, vsaj nekaj mesecev, če ni pozabila med nosečnostjo skrbeti za svoja prsa. Dognano je, da 95% mater lahko doji, da se torej lahko podvrže z uspehom temu krasnemu, vzvišenemu in svetemu poklicu. Ker je vsaka kapljica materinega mleka za otroka moč in zdravje, medicina in sila, je tudi ena kapljica boljša kot nič. Ob-jednem pa je dojenje tudi za mater ne samo duševno, ampak pred vsem telesno velikanska dobrota. Pod vplivom dojenja se ženska spolovila hitreje zaceli, maternica se hitreje pomanjša, celo telo se hitreje okrepi, naravnost vscvete in se zredi. Tudi ne postanejo matere, ki doje, tako hitro v drugi noseči. Otrok pa postane orjak na duši in telesu, nobena bolezen se ga ne prime, vedno veselo smehljajoč se veseli življenja in je v srečo in radost celi okolici. Nikdar mlada žena ni lepša, kot takrat, kadar doji.

Vsake matere mleko je dobro. Posamezni slučaj, kjer to ni res, so tako sila redki, da ne prihajajo v poštev.

Tudi ni resnično, da bi njena hčerka ne mogla dojeti, če mati ni dojila. Vsaka ženska prsa, dostikrat tudi ona, ki so zaostala ali ki nimajo dobro razvitih bradavic, se dado pripraviti do dojenja. Celo do 4 litre mleka na dan proizvajajo ženska prsa, ako doji dočičnica več otrok.

POSJOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 NARODNI DOM RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

250

STANJE HRANILNIH VLOG
NAD 16,000.000 KRON

Seveda, da bi vse matere dojele, bi marsikomu ne bilo po godi. Edino in največjo škodo bi imeli oni goljufi, ki z brezvestno reklamo vsiljujejo kot najboljšo hrano za dojenčke: moke, čaje, beljakovine itd., od katerih ima samo tovarnar, trgovec in lekarnar dobiček. Tem podvzetnikom denar, otroku in narodu pa smrt, materi solze in težko vest!

Matere, varujte se slabih svetov tujih ljudi, posebno starih sorodnic. Dojenje je zelo odvisno od duševnega razpoloženja. Vsaka skrb, vsako nezaupanje v uspeh more otežkočiti dojenje. Prsa deluje popolno vzporedno z otrokovim sesanjem. Močnejši kot je otrok, bolj je lačen, večji tek ima, več prisesa mleka. Seveda ne v prvih 5 do 6 dnevih. Zatorej potrpljenja in in zaupanja v vsakem slučaju.

Katera ženska pa ne sme dojeti? Samo jetična ne, ako je jetika zdravniško dognana, ker ne samo nosečnost, ampak tudi porod in dojenje pri takih ženskah resnično podpihuje bolezen, ki skrito tli. Jetika je tudi edini slučaj, v katerem naj se žene varujejo nosečnosti.

Vsaka na akutni bolezni bolna ženska naj doji! Otrok je itak vedno v nevarnosti, da bolezen naleze od matere navzlic najstrožjemu separiranju. Zatorej mora taka mati dojeti, ker otrok vsesa objednem z mlekom zdravilo proti bolezni. To so protistupi.

Doji tudi, če dobiš zopet perilo. Mleko v tem času ni škodljivo, ako nekoliko usahne, ne škoduje to otroku, ker se takoj zopet množina mleka poveča. Doji tudi naprej, ako se ti vnamejo in ognoje prsa in bradavice. Otroku to ne škoduje, tvoje zdravljenje pa pospešuje, ker mleko ne izostaja.

Preiskovanje mleka, naj si bode kemično ali mikroskopično, je popolnoma nepotrebno. Vsak rezultat je goljufiv, ker se edino iz zdravja in dobrega razvitka otrokovega da sklepati na dobroto materinega mleka. Potem ko smo preštudirali lastnosti živega mleka, mi ni potreba povdarjati, da jih niti najnatančnejša kemična preiskava ne more dognati, ker jih mnogo niti veda ne pozna.

Doječa mati naj je, kar hoče in kolikor hoče, tudi kislo salato in pikantna jedila. Pije naj mleko, dasi ono ne prihaja skozi žleze kot tako, ampak je samo hranilo. Pije naj nekoliko več tekočin, tudi malo piva in vina ne škoduje.

Listnica uredništva.

Šoštanj, Hrastnik: Pride vse na vrsto. Hvala in še večkrat! —

Sprejme se **dekletica**, ki bi znala ali se pa hotela učiti kuhati, za lahka dela pri Leopoldu Bruderman, trgovcu v Konjicah. 476 2-1

Prodajam dobrega lovskega psa-jerebičarja. Vinko Vaš, gostilničar, Zg. Ponikva, p. Žalec. 483 3-1

Viničarko za vinograd sprejme g. Rafko Salnič v Celju. 484 1

Kmečki sin, 25 let star, izučen mizar, išče radi ženitve zveze s kmečkim dekletom ali mlado vdovo. Ponudbe pod »P. S. 4000« na upr. »Nove Dobe«. 470 2-2

Kupi se hiša s trgovino z mešanim blagom ali za takšno obrt sposobno. Ponudbe na brivca v Gaberju št. 4 pri Celju. 466 2-2

Malo posestvo 3-10 orafov zemljišča se takoj kupi. Ponudbe na brivca v Gaberju št. 4 pri Celju. 467 2-2

Lepa omara za perilo ali za knjige ter enaka mišica, ceno za prodati. Tudi več parov čevljev št. 39 in nekaj bluz je na prodaj. Glavni trg št. 4. 473 2-2

Hlapec, star 14 do 17 let se sprejme na posestvo Gorica. Vpraša naj se v trgovini R. Stermecki, Celje. 474 2-2

Pisalni stroj se kupi. Cenjene ponudbe pod »Stroj« na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/L. 367 16-9

Delavce sprejme paromlin Peter Majdič, Spodnja Hudiinja pri Celju. 487 1

Posestvo v bližini Celja obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, kozolca, obsejanih njiv, nekaj gozda itd. se s premičninami event. tudi z živino po ceni proda. Pojasnila daje: R. P. v Celju, Glavni trg 4, 1. nadst. 489 3-1

KINO GABERJE

V soboto 5., nedeljo 6.

V kopališču

Veseloigra v 3 dejanjih.

Najvišja postava narave

Drama v 3 dejanjih.

Za mladino neprimerno.

V župnijskem gozdu na Dobrni

2-1

je okoli 40 kubičnih metrov večinoma smreke

potom licitacije

dne 10. tm. v župnišču na Dobrni ob 2. uri popoldne za oddati.

Štev. 2836.

Razglas.

Stranke, ki so se glede dobave kruha oz. moke izjavile po 19. marcu pri aprovizaciji, ne dobe do 12. aprila kruha, temveč samo moko in to v prodajalni mestnega mlina.

Od 12. aprila dobe te stranke kruh v krušni centrali, moko pa v prodajalni mestnega mlina. Ostali pa dobe moko pri trgovcu, katerega so si izbrali.

Mestni magistrat celjski dne 31. marca 1919. 479 1

Za vladnega komisarja: Poljanec s. r.

Prostovoljna javna dražba posestva

481 1

nahajajočega se pri Sv. Jederti št. 74, občina Gotovlje pri Žalcu se vrši v nedeljo 13. t. m. ob 2. uri popoldne na licu mesta. Posestvo meri okoli 9 ora-lov in sicer: okoli 3 1/2 orala gozda, 2 1/2 orala njiv, 3 orala sadovnjaka in zidano gospodarsko poslopje. Izklicna cena celemu posestvu je 10.000 kron. Pod to ceno se posestvo ne proda. Natančnejša pojasnila daje Tomo Kosi, Celje, Rotovška ulica 16, 1 nadstropje.

Krma in Mastin

178 2

Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest MASTIN-A. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitkov Mastina za 15 kron, poštnine prosto na: Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko, katera z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

Prodajalka

z dobrimi spričevali in poštena, se sprejme takoj ali pozneje v mešano trgovino Florjana Gajšek v Loki pri Žusmu. Hrana in stanovanje v hiši. Zahteva plače se naj v ponudbi navede. Prednost imajo starejše in spodnje Štajerke. — Istotam se sprejme tudi

trgovski učenec.

475 1

Pristne kranjske klobase

komad po 5 in 6 kron razpošilja od 5 kg naprej proti povzetju franko Karl Novak, Šiška, Ljubljana VII.

Sprejmeta se

488 1

kontoristka in blagajničarka

v veletrgovsko podjetje. Ponudbe se naj nalože na upravnništvo tega lista pod »Trajno 1000« in v istih navede dosedajno službovanje, naobrazba, plačilni zahtevki in dan mogočega vstopa.

Ženitna ponudba.

Trgovec v Beogradu s kapitalom 100 do 200 tisoč kron, 29 let star, želi se spoznati z gospodično Slovenko radi ženitve. Pogoji: neomadeževana prošlost in čista domačica. Predizobrazba nekaj realne gimnazije in nekaj znanja v trgovini. Premoženje postranska stvar. Naslov z sliko naj se pošlje pod »Volja št. 99«, pošto ležeče Zemun. Diskrecija zajamčena. 486 3-1

Sprejme se v trajno delo proti dobri plači

več izurjenih sodarjev

Plača dnevna ali pa v akordu. Ponudbe na: Delniška pivovarna v Laškem trgu, Spodnje Štajersko. 461 3-2

Pri tvrdki

Ivan Ravnikar Celje

167 104-28

se dobivajo vsakovrstne barve, suhe in oljate, posteklinaste (emajlne barve), lake, pristni firnež in vsakovrstni čopiči po najnižjih cenah.

Otvoril sem s 1. aprilom 1919 svojo staro 446 52-2

čevljarsko obrt

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojen obisk. Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela. — **Rožek Martin**, Graška cesta. Delo solidno! Dnevne cene!

Naznanilo!

478 1

Uredništvo vojnega albuma prejšnjega pešpolka štev. 87 plača vsem naročnikom albuma vplačane svoto nazaj. Zneski, ki ne bodo zahtevani od dne razglasenja v dobi šestih mesecev, pripadejo invalidnemu fendu Celjskega pešpolka.

Dne 11. aprila 1919 ob pol 9. uri predpoldne se na licu mesta v Kasazih hiš. št. 55 proda na

prostovoljni sodni dražbi

480 2-1

v Kasazih ležeče Hribarjevo zemljišče, obstoječe iz hiše št. 55, njiv in travnikov.

Izklicna cena: 7500 K; pod to ceno se ne proda.

Podrobnosti se izve na okrajnem sodišču v Celju, soba št. 5.

Sprejme se priden oženjen viničar ali pridna ženska, ki ima tudi enega otroka za past. Plača po dogovoru. Vpraša se pri Karol Gregorič, Rovska ulica št. 7 (Grabengasse) v Celju. 477 3-1

ANTON KOCUVAN

Stara jugoslovanska trgovina vina mešanega blaga

Glavni trg **CELJE** Glavni trg

323 13-13

Trgovina s specerijskim blagom in dež. pridelki

Ant. Kolenc na l.

Ant. Ermenc

Celje

52-10

Graška cesta 22

Veletrgovina in razpošiljalna R. Stermecki, Celje

priporoča popoinoma sortirano zalogo manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, razne konfekcije, čevlje, modnega, kratkega in galanterijskega blaga, ter pošlje na željo vsakemu cenike in vzorce zastoni. 214 52-13

Za Veliko noč

rozine, mandeljne, riž, kavo, testenine, olje ter vse drugo specerijsko blago priporoča specerijska trgovina

FR. KOLENC

CELJE

52-12

NARODNI DOM

Karbid vedno v zalogi.

DOPISI.

Prekopa. V naši občini se nahaja stara tovarna, ki je bila do izbruha vojske popolnoma zapuščen, a je z vojsko naenkrat oživela. V l. 1915 so nam poslali okrog 300 Poljakov, mož, žen in otrok-beguncev iz Galicije. Bilo je to revno, zanemarjeno ljudstvo, za katero se tisti, ki so ga sem poslali, niso skoro prav nič brigali. Ljudstvo je stradalo v pravem pomenu besede. Izbruhnile so tudi med njimi nalezljive bolezni. Vendar niso bili ti ljudje niti celo leto pri nas. Takoj, ko je bila osvojena Galicija od avstrijskega vojaštva, poslali so Poljake nazaj, dasiravno so bili njihovi domovi popolnoma uničeni in razbiti. Takoj nato smo pa dobili v tovarno nad 300 Židov iz Galicije in Bukovine. Veseli smo bili, da smo se iznebili Poljakov, a sedaj je prišlo še večje zlo nad našo občino in vso okolico. Takoj prve dni so že preplavili ti ljudje vso bližnjo in daljno okolico z vrečo in košaro v roki ter začeli nakupovati in preplavljali vsa najpotrebnejša živila. Kupčevalo je vse, moški in ženske, staro in mlado. Situacija in prosjačili so povsod — kakor že znajo ti ljudje — tako dolgo, da so dobili, kar so želeli. Motil bi se pa, kdor bi mislil, da so ti ljudje rabili na ta način dobljena živila za sebe. Nisili so jih v mesto, v Celje in drugam ter prodajali za drag denar. Če niso dobili pri ljudeh z lepa, začeli so krasti. Lastniki jabolk ob državni cesti bi vedeli o tem mnogo povedati. V času, ko je zorelo sadje, krompiri, dr., videl si te ljudi ob vsaki nočni uri z vrečo na hrbtu od kranjske meje pa tja do Celja. Ljudstvo je bilo radi teh ljudi ogorčeno in to povsem naravno, saj so nam odjedli strašno množino živil in s tem povzročili v celni okolici neznošno draginjo. Vrh tega je pa vlada za te ljudi, ki sicer niso prišli za prav nobeno delo, silno skrbela. Dobili so prav vse, kar so hoteli. Ne samo, da se jim je na pol razrušena tovarna popolnoma preuredila za stanovanja, da so se jim postavile lepe kuhinje, kopališče, molinica itd., dobivali so tudi živil iz Celja vedno v izobilju. Medtem, ko ni bilo za drugo ljudstvo ne moke, ne sladkorja in ne petroleja, so imeli žioje v tovarni vsega v izobilju. Tovarna je bila razsvetljena cele noči, kakor da bi v njej delalo v istini na stotine rok. Dobivali so poleg vsakovrstnih živil tudi obleko in čevlje in vrh tega še mastno begunsko podporo. Ustanovili so za njihove otroke dvorazredno šolo ter nastavili nadučitelja in učiteljico, seveda oba Žida. Obiskoval jih je redno zdravnik in poleg tega so imeli nastavljen še neko gospodično, ki jim je izpirala in obvezovala vsak dan rane, ki jih povzroča nesnaga. Kuhan in pečen je bil v tem židovskem taboru dr. Burghauser, komisar iz Celja, ki je imel tu pravzaprav svoje uradne dneve. Tu so se ob tej priliki reševale tudi prošnje za vojaške podpore. Ženske so romale ob takih prilikah v tovarno ter nosile in vozile omenjenemu komisarju vsakovrstna živila: mast, špeh, žito, moko, fižol, jabolka, češnje itd. Tudi denar je igral znatno vlogo. Nastal je že pregovor, da odločuje o vojaških podporah »kantinerka« v tovarni. Končale so se vojaške podpore, minila je vojska, dr. Burghauser je zginil — Židje so pa še vedno v tovarni. Ne moremo se jih znebiti, dasiravno so že različne korporacije tozadevno posredovale. Kdo drži še to umazano in leno ljudstvo pri nas? Zakaj se teh ljudi ne nažene tja, kamor spadajo? Naši goriški in sploh primorski begunci se pa potikajo po različnih ušvih in vlažnih barakah in stradajo. Če že moramo imeti še vedno begunce, dajte nam naše ljudi, ki so kri naše krvi, s katerimi se bo naše ljudstvo lahko razgovorilo in mu bo tudi rado pri delu pomagalo. Naše narodne zastopnike pa prosimo, naj resno posredujejo, da se že vendar enkrat po treh letih znebimo tega ljudstva. Ako ne bo šlo drugače, bo morala pač občina sama, imajoč pred očmi splošni blagor domačega ljudstva, te ljudi iztirati, naj bo to potem komu prav ali ne!

Ljubno. Pri naših gorjancih je izbruhnila velika nevolja zoper trgovce. Zato mislijo ustanoviti veliko konzumno društvo. Vso stvar vodi kmet Franc Ciraj pd. Filaš. Kdo se bo šel učiti trgovine, še ni dognano. Konzumno društvo so dobra, ako so v pravih rokah in če so se o pravem času usta-

novila. Zdaj je menda najneugodnejši čas za to. Prepozno se zapira hlev, ako je krava že ušla.

Ljubno. Pred kratkim se je pri nas ustanovila »čebelarska podružnica«, katere je po vsem nepotrebna, kajti v našem okraju že imamo tako podružnico s sedežem v Ksaveriju, ki je komaj pol ure oddaljen od Ljubnega. Ali bi ne bilo bolje, da je ena velika podružnica, kakor dve majhni? Ne cepimo vendar po nepotrebnem naših moči! Ali se je podružnica nstanovila samo radi sladkorja? Videti je tako, saj sta šla dva člana kar v Ljubljano po cukr, pa sta prinesla prazne vreče nazaj.

Ljubno. V našem sicer miroljubnem trgu se je začela v zadnjem času velika nemškufarska gonja, katero vodi dva umirovljena žandaja Podpečan in Šerbela, ki sta se k nam pritepla. Nahujskala sta gorijske kmete, ki so bili itak vedno nasprotniki tržanov, da so vložili prošnjo, naj se občinski odbor odstavi in izvoli za gerenta ali »regenta«, kakor pravijo gorjanci, — čudite se in strinite — nemškufar Ignac Fludernik, pd. Inžek. Človeka nehoje jeza prime, ko vidi, da je kaj takega mogoče v naši Jugoslaviji. Namesto, da bi nemškufarji povsod pobijali, pa se jo hoče vpeljati v občinski odbor. Može, ki ste podpisali tisto prošnjo, ali Vas ni nič sram, da zahtevate nemškufarja za »regenta«? Ali tiči vaša narodnost samo v cukru in petroleju? Odločno pa obsojamo početnje nemškufarskih pritepencev, ki so se šele pri žandarmeriji naučili švabsčine. Inžeka smo že imeli za župana in smo ga bili kmalu siti do grla. Ali res mislite, da mora imeti Inžek svoj krivi nos pri vsaki stvari? Res imajo župan in občinski odborniki kakor sploh vsi ljudje tudi svoje napake, a so odločno narodni in niso marali nemškufarja v svoji sredi ter so ga odpravili tudi od požarne brambe. Zato onemogla jeza in potegovanje za gerenta. Narodni tržani pa od narodne vlade odločno zahtevamo, da ne podpira nemškufarije, sicer bomo zabrenkali na druge strune.

Radmirje. Kdo bi si mislil kedaj, da imamo pri nas boljševike. Imeli smo skupni gozd in pašnik, ki sta se sedaj uničila. Veliki del pašnika so kmetje preorali, drugi, ki nimajo konjev, pa za odškodnino sekajo drevesa, kjer kaj raste. Njive so si napravili taki kmetje, ki še svojih prejšnjih ne morejo sami obdelovati. Ubogi kočlar ni dobil nič in še tudi kravice ne more več pasti. Če se že dobi svet, naj se pošteno in pravično razdeli, da dobi vsak upravičenec kaj. Ali niso to boljševiške razmere?

Iz Hrastnika. Dolgo časa smo mirno gledali, kako različni nemški in drugi elementi ščunjejo zoper srbski del našega naroda in zoper našo državno edinost. Ker pa vkljub dolgemu roku, ki smo jim ga pustili za razmišljanje, še niso prišli ali nočejo priti do spoznanja, jih danes zadnjič opominimo. Mogoče bodo kmalu v Nemški Avstriji kot hlapci in delavci z metlo in krampom v roki spoznali to, kar jim sedaj tukaj kot gospodom ne gre v glavo! V Hrastniku imamo tudi nekega Hrvat, brivca Lisaca, ki vidi svojo glavno nalogo v ščuvanju zoper vse, kar je srbskega. Ne vemo, koliko dobi za to svoje postransko izdajalsko opravilo, vsekakor pa mora biti že precej. Ker ga s tako gorečnostjo opravlja. Človek bi ne verjel, s kako vnemo vedno hujska zoper našo državno edinost in zoper vse, kar je srbskega, če bi ne slišal to na lastna ušesa. Temu človeku povemo tole: Če ti ne ugaja, da vidiš poštene slovenske delavce v Srbih svoje sobrate, ki so s svojim junaštvom največ pripomogli, da smo se otrsli svojih nemških tlačiteljev, je pač najbolje, da poskrbiš svoje škarje in britve in se pobereš gori med Nemce ali Madžare, ki so istega mnenja kot ti in boš torej za svoja hujskanja našel hvaležna ušesa. Če pa misliš še naprej tu med nami uganjati svoje izdajalsko početje, bomo poskrbeli mi, da se to bomo iznebili! Razumel?

Iz Hrastnika. Opozarjamo oblasti na zakotno šolo, ki jo vzdržuje v svojem stanovanju Alice Koschell, bivša učiteljica šulferajnske šole v Hrastniku. Razven šole se vrše v njenem stanovanju tudi tajni sestanki hrastniških Nemcev.

Slov. Bistrica. (Umetniški koncert) je sijajno uspel. Ni še dolgo tega, ko se je vsa slovenska družba v našem

mestu vsedla okoli ene mize. Politični prevrat in naše vstrajno narodno delo v minulem letu pa je slovenstvo v tem strupenem nemčufarskem gnezdu, kjer je pel posmrtnico Slovanom kričal Wichl, tako utrdilo, da smo si drznili prirediti celo umetniški koncert gospe Lovšetove in gdč. Koblerjeve. Smelo smo upali, da nam bo naša dosedanja dvorana v Narodnem Domu premajhna in res je naše narodno disciplinirano občinstvo iz mesta in okolice (vsa čast zavednim Pragerčanom) veliko dvorano Okrajne hranilnice napolnilo. Večina občinstva pa je bila prvič na umetniškem koncertu, vendar sta si umetnici s prvimi zvoki osvojili vsa srca navzočih, ki ob koncu pesmi in igre niso hoteli prestopiti s ploskanjem. Poslušalci so čutili vso ljubkost in globino čustev, s katerimi sta nam prednačali umetnici naše lepe slovenske pesmi in skladbe; ob vsaki točki je raslo navdušenje, ki se je končno zlilo v navdušene in hvaležne klice: »Živele in na svidenje!«

Slov. Bistrica. Okrajna hranilnica je prešla v popolnoma slovenske roke in je sedaj njen ravnatelj g. župnik Medved iz Laporja, kateremu je pridelenih več odličnih rodoljubov iz mesta in okolice. Pričakujemo, da bo novo ravnateljstvo vsaj tako energično delalo v naš prid, kot so delali to prejšnji gospodarji proti nam. Zato nas je neprijetno zadelo, da nam ravnateljstvo ni dalo na razpolago dvorane za prvi umetniški koncert zastonj in s tem pripomoglo k lepšemu uspehu koncerta, kot je bil. Ravnateljstvo je smatralo to prireditev kot »zabavno«, mi pa mislimo, da je bilo to le prvovrstno kulturno delo za našo vstajajočo kulturo in tudi nekaj poskus, oddolžiti se požrtvovalnim umetnicam. To pa bi morala tudi »Okrajna hranilnica« podpirati. Če nam daje za narodne prireditve Posojilnica zastonj na razpolago dvorano, bi to tem lažje storila bogata »Hranilnica«. Saj za plese in pod tega ne zahtevamo.

Slov. Bistrica. (Sokol) je moral vsa vojna leta počivati. Vse njegove knjige in zapiske je od leta 1914 imel skrite g. Lorber v čebelnjaku. Ko je na pomlad odprl vratica čebelam, nam je izročil tudi Sokolove spise in minulo nedeljo dne 16. sušca smo imeli zopet občni zbor, ki ga je pred številnim občinstvom otvoril g. Gril in nato podal besedo učitelju Planerju, ki je poročal o dosedanjem delovanju Sokola. Brat dr. Irgolič pa je predaval o Sokolstvu ter je gotovo mnogo pripomogel k temu, da so na poziv sklicatelja dr. Reismanova vsi navzoči pristopili k Sokolu in z darilom g. Vošnjaka po 200 K zložili za našega Sokola krog 600 K. V soboto se je že začela telovadba naraščaja ter moškega in ženskega oddelka. Telovadbo vodijo učitelja brata Planer in Janžekovič, ter gdč. Žuraj. Želim Sokolu kar največ uspeha.

Slov. Bistrica. Vlada za Slovenijo je imenovala mestnemu gerentu sosvet, ki je prevzel žalostno gospodarstvo po prejšnjem nemčufarskem občinskem svetu. Majhen vpogled v občinske knjige je odbornike naravnost prestrašil, ker gotovo najbolj divji kozel ne gospodari hujše po vrtu, kot so to delali nemškufarski zagrizenci dr. Murmayer, Versolatti, Stiger in ostali njihovi privrženci. Dolžnost novega odbora je, da temeljito pregleda in preštudira gospodarstvo teh ljudi vsaj za 10 let nazaj, ljudstvu pove, kako brezvestno so razmetavali njegov denar in nato krivce prime za ušesa in še bolj za žepe, ki so si jih napolnili tekomo vojne. Ne more ostati brez kazni dejstvo, da so ti nemškufarji vrgli Šulvereinu 60.000 K iz občinske blagajne za nemško šolo, in to na ta način, da nima občina danes nobene pravice do tega dragega šolskega poslopja, ampak samo Šulverein. Tudi za stotisoče, ki so jih možakarji vrgli za vojna posojila, morajo dati odgovor in — plačilo. Ravnotako mora plačati dr. Murmayer onih 800 K, ki jih je računil nemški podjetnik, ki je iskal po močvirju za mesto pitno vodo. Davkoplačevalci zahtevajo jasnosti, koliko je prejšnji občinski odbor izmetal za tisoče dolgov »Turnvereina«, katere izdatke je glasom sejnih zapisnikov postavil v občinski proračun med »ausserordentliche Ausgaben«. Sploh zahtevamo na občini resno gospodarstvo in narodno delo, kot se vrši drugod, kjer so prevzeli tako žalostno nemčufarsko dedščino, kakor mi.

Okr. živinozdravnik Anton Peršuh:

Garje.

Konjske garje so se začele opasneje širiti že takorekoč z začetkom svetovne vojne. Čim dalje pa je vojna trajala, tem bolj se je ta nalezljiva širila. Med vojsko pa so bile omejene večinoma na vojaške konje, in le tu in tam se je zavlekla v civilne hleve, in to ali potom od bolnic kupljenih konj, ali pa po vpostavljanju okuženih konj v civilne hleve. S prihodom toliko in toliko tisoč bivših vojaških konj v naše kraje in in s tem v posest naših konjerejev se je pa nalezljiva izvanredno razširila in povzročila našemu gospodarstvu velikanske izgube. To je napotilo Hrvate, da so začeli poučevati ljudstvo o garjah, njih nalezljivosti in škodljivosti za narodno gospodarstvo potom časopisja in brošur. In ravno poljudno in dobro pisana brošura: »Pouka o konjskoj šugi (svrabu)«, tovariša in prijatelja Štefana Plasaja iz Zagreba me je napotila, da priredim po njegovi knjižici tudi za naše kmetovalce, predvsem pa konjereje nekaj sličnega.

Kaj so konjske garje ali šebe, kakor jih ponekod imenujejo?

Garje so izvanredno nalezljiva kožna bolezen, katero povzročajo majhne uši (milbe), ki s prostim očesom niso vidne, in se zarijejo napadeni živini v kožo. Najbolj dovzetni za garje so kopitarji, t. j. konji, osli in mežgi. Od teh se jih v prvi vrsti nalezijo človek, a tudi ovc in koz se kaj rade primejo. Celotno garjeve, po konjih okužene krave se vidi dandanes jako pogosto v hlevih.

Navadno pa poznamo le konjske garje, in še te smo spoznali v in po vojski natančneje. Pač pa so poznali garje pri ovcah in kozah že preje kraji, ki se z ovčje- oziroma rejo koz v večjem obsegu pečajo.

Garje ali šebe so že jako stara nalezljiva bolezen, katero so poznali že v starih časih, a se je v predsvetovno-vojnih časih redkokdaj in redkokje pokazala, ker so pač bile veterinarne-policijske odredbe v mirnem času in pri primeroma malem prometu močne dovolj, da so se posamični slučajji že lahko v kali udušili.

Prvo vprašanje pri ugotovitvi vsake bolezni je, oziroma bi moralo biti: odkod? Omenili smo že, da povzročajo to bolezen s prostim očesom nevidne uši (milbe), ki se zarijejo napadenemu bitju v kožo. Tam se množijo tako hitro, da kaže danes po par milbah napadeno bitje v 3 do 4 tednih že obširne znake obolenja. Ako se je konj ali drugo bitje z garjami okužilo, potem je moralo na vsak način biti v neposrednem dotiku ali z okuženimi konji ali pa predmeti, kakor češelj, (štrigelj), krtača, uzda, vprega, pokrovci, voz ali hlev oziroma tudi lahko drevo ali steber, pri katerem je bil garjev konj privezan. Torej se lahko konji okužijo po izposojenih vozeh, konjski vpregi, konjskimi pokrovci, navadno pa, če so bili v stiku z okuženimi konji, ali pa v hlevu, kjer so stali okuženi konji, in to so zlasti gostilniški hlevi. Zadolostuje, da je bil v hlevu samo za malo časa in samo jeden okužen konj, in že se jih lahko okuži cela vrsta. Ravnotako se lahko okužijo pri skupnih napajalnikih, ali pa pri podkovskem kovaču, kjer pomočniki ali vajenci pomagajo pri vzdiganju nog. Ne morejo se pa okužiti kar vsled slabega snaženja, znojenja, vročine, itd., ako niso bili v dotiki z okuženimi bitji ali predmeti. Nesnaga, slabo snaženje, slaba hrana in pri tem naporno delo samo pospešujejo nalezljivost, oziroma če so že konji okuženi, da se garje v krajšem času silneje pokažejo. To pa zlasti vsled tega, ker takšnih konj nikdo ne okrtači in odrgne, ko pridejo z vožnje in vsled tega tudi kakšnih kužnih kali nikdo s konja ne odstrani, na drugi strani je pa že stara stvar, da dobro negovana in dobro hranjena bitja nalezljivim boleznim veliko lažje kljubujejo nego slabo hranjena in zanemarjena.

(Dalje prihodnjic.)

TRGOVINA OBRT, IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Ureditev denarnega gospodarstva v naši državi. V št. II. »Jugoslavenske njive« priobčuje Ivo Belin zanimiv članek pod naslovom »Koncentra-

Ne naročajte tujih znamk, ker imate dobre in cene blage doma; domači izdelki naj zavzema jo prvo mesto!